

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Din cauza sf. sârbători „Tăcerea Capului S. Ioan” numărul procsim va apăre Joi în 1 Septembre v.

Sibiu, 26 August.

Suntem la începutul unui an scolar, și preste câteva zile se vor începe prelegerile și în scoalele noastre de diferite categorii.

Avisați numai la puterile noastre materiale și morale, nespriginiți de nimenea, de multe ori, foarte de multe ori împedecați de neamicii propășirii noastre în cultură, ba chiar și de oamenii noștri, cari din susceptibilități condamnabile au cădută în păcatul, de a combate un institut cultural înființat nu de mult, — acum sunt împinși în mod fatal a submina și la bazele pușinelor noastre scoale medii; luați deci la goană formală și de unii dintre ai noștri, suntem siliți să aducem mari jertfe, pentru susținerea scoalelor noastre și pentru apărarea bunei lor reputațiuni.

E lucru de necredut câte greutateți se pun în calea nisuițelor noastre culturale.

Biserica noastră condusă de principiile evanghelice: „Dați ce e al împăratului, împăratului, și ce e al lui Dumnezeu, lui Dumnezeu.” a creștut, și crede, că este datoare se îngrijească de perfecționarea credincioșilor sei, căci cu cât credincioșii ei vor fi mai înaintați în cultură, cu atâta vor putea aduce mai mari foloase patriei, condiționând adecă fericirea patriei dela fericirea lor, și fericirea lor dela treptata înaintare în cultură.

Și-a impus deci jertfe enorme pentru ajungerea acestui scop sublim, și mergând paralel cu statul în nobila sa misiune, era îndreptățită să aștepte dela stat spriginire atât materială, cât și morală.

Și dacă trista realitate ne dovedește contrariul, dacă din milioanele, cu cari cetățenii acestui stat, — prin urmare și credincioșii bisericii noastre — contribuiesc statului și pentru scoalele noastre nu ajunge nici un cruceriu, aceasta trebuie să o atribuim bolnăviciosului curent, care predică ca dogmă: că biserica noastră nu favorizează unica direcțiune chemată se mântuiască statul ungar.

Avem un gimnasiu superior și unul inferior, avem o școală reală inferioară, avem o școală comercială, aproape la 1000 scoale populare, toate le susținem cu jertfe enorme, între sudori de sânge.

În timpul din urmă s'a înființat o școală superioară pentru educațiunea seculului femeesc, pentru a cărei înființare am adus asemenea enorme jertfe, a cărei susținere reclamă încă jertfe mari, și partea

cea mai bună din inima fie-cărui român, fiind ca un bun al nostru al tuturor.

Și este trist când vedem, că paralel cu curentul bolnăvicios, vin oamenii noștri și denunță pușinele institute culturale, cari le avem, le prezintă în jurnalistică ca născute cu defecte de tot soiul, ca neprovădate cu puteri didactice în sensul legilor din vigoare, ca conduse de autorități neconșcii de chemarea lor. Ne dor asemenea denunciațiuni, la cari diarele ungurești privesc cu multă desfătare, le privesc de bani buni, le prezintă cu multă precisiune publicului lor, și atrag atențiunea guvernului asupra lor, provocându-se la denunciațiuni diaristicele noastre, ca la titlu de drept, pentru îndreptățirea măsurilor, cari ar trebui după vederile lor se fie aplicate.

Denunțările acestor oameni se fac cu sistem, și din adins se țintesc la presa ungurească, care le scie foarte bine esplota și apretia, și din ele scie trage concluziunile, cari trebuie să ducă la scopul urmărit de asemenea oameni, ruinarea instituțiunilor noastre culturale.

Și nu suntem numai noi, cari am ajuns la convingerea, că oamenii de cari vorbim lucră cu sistem la ruinarea tuturor instituțiunilor noastre culturale, și în sistema lor chiamă în ajutoriu presa ungurească, ca să se implinescă țicerea străbună: „Flectere si nequeo superos, Acheronta moveca.”

Am vădută în numărul precedent, ce succese strălucite pot ei arăta în această direcțiune desastroasă pentru noi. Am vădută cât de bine a sciut esplota „Pesti Napló” și „Kolozsvár” tema de predilecțiune a oamenilor de acest soi în cestiunea scoalei civile de feteți cu internat.

Conform programei lor au început a submina și bazele scoalelor noastre medii, ocupându-se un correspondent din Brașov, din incidentul reposării unui profesor din Brașov cu stipendiile noastre, cari au menițiunea de a facilita cultivarea științifică a elevilor eșiți din secțiunea teologică a seminariului nostru archidieceșan.

Denunțatiunea e bine aleasă, căci ea tractează despre o subvențiune dela stat, care până acumă cel puțin din partea oamenilor noștri n'a fost atăcată.

Denunțatiuni deci pe toate liniile.

Revista politică.

Presa maghiară s'a ocupat în timpul din urmă cu deamănuntul despre limba germană în armată și s'au aflat organe, cari au accentuat, că cu sistemul de ași, ce se observă în armată cu privire la limbă,

nici Alecsandru cel mare, nici Napoleon n'ar putea purta nici rangul de oficer, dacă n'ar cunoasce pe deplin limba germană. Sunt tare măhnite foile, că se pretinde la esamenul oficerilor așa de strict limba germană și nu se concede a se depune și în cea maghiară. În aceste dispozițiuni presa ungară nu vede decât intențiuni de a da pe maghiari îndărăpt și astfel a nu lăsa pe toți fii patriei a-și face datorința, precum se cuvine, căci praca dovedește chiar contrariul dela ceea-ce se exprimase ministrul honveđimei în casa deputaților. Acum armata nu mai vrea să scie nimic de decisiunile dietei — țic foile, — și toate se fac cu scop și cu plan în contra maghiarului aici în patria lui. Ansă la discusiunile acestea a dat mai cu seamă o ordinațiune a ministrului comun de rebel, conform căreia, nimenea nu va mai putea fi oficer în rezervă, dacă nu va fi bine deprins în limba germană. După cum se exprimă acum „Ung. Post.”, temeiul acestor discusiuni sunt foarte mance, și nu consună cu realitatea, pentru-că ordinațiunea din cestiune anume accentuează, cumcă cunoștința limbei germane se recere dela aspirații de oficer în rezervă numai în măsura aceea, încât o pretinde aceasta serviciul militar.

E evident deci, că declarațiile făcute de ministrul honveđimei Fejérváry, în casa deputaților, nu sunt de loc în contradicere cu numita ordinațiune, căci nu condiționează depunerea esamenului numai dela cunoșterea perfectă a limbei germane. Un voluntariu, care bună-oară în studiile cele mai grele nu s'ar putea exprima în limba germană, nu e împedecat a da răspunsurile cele mai grele și în limba maternă. Și pentru-ca aceasta se-și aibă o basă reală, comisiunea examinatoare se va compune într'un astfelu de mod, încât cel puțin un membru al acestei comisiuni să cunoască temeinic limba maternă a respectivilor aspiranți. În cazul, când nu s'ar afla un astfelu de oficer în comisiunea examinatoare — țice ordinațiunea — se se aducă unul și dela altă garnisoană pentru esaminare. Acesta e înțelesul ordinațiunei ministrului și foile ar face bine, când nu o ar interprete fals, căci scim, că tot numai maghiarii vor trage folos și din aceasta dispozițiune.

Merită în tot cazul să înregistrăm apretierile organului rusesc „Nord” asupra întâlnirii lui Crispi cu Bismarck, prin cari numitul organ dăscălesce amar pe ministrul italian țicend: că trebuie să i-se recomănde cumpăt și prevedere. Germania de altcum e mai master tractată în foile rusești ca până acum. Ura rusească însă se varsă și mai amarnic asupra Austro-Ungariei și asupra presei acesteia, carea varsă numai ulei pe focul din Petersburg.

FOIȚA.

Andrieu cel răsfățat.

(Urmare.)

Toate au sfârșit în lumea aceasta, ospățul lui Andrieu încă trebuî se aibă capăt dela o vreme.

Abia după trei țile oaspeții începură unul câte unul a se strecura, pofind lui Andrieu și Floriceii viață fericită.

Andrieu, vădându se acumă om căsătorit, îi pără că resuflă mai liber; poate umbla fără leac de șifală după voia gândului seu, căci de și va mai face câte o crântiță, tot nu are să-i pasă de gurile cele rele, cari n'ar încăpea de el.

Cu zestrea de bani, ce o primi Andrieu cu nevasta dela Nodul, și la care conta badea Iacob și lelea Dochie, că-și vor plăti necăsurile ce le amenința pușina moșioară ce le mai remase, Andrieu nu eși din Boeresci până n'o puse în cărți și alte petreceri nocturne. Biata Florică vădend, că din rău merge tot spre mai rău și în loc de a o prețui, după cum s'ar fi cuvenit, o desprețuia din ce în ce tot mai mult, cu lacrimi în ochi, după un timp lung de suferință, povestii părinților sei, cari într'o săptămână ca într'alta mergea la ea, toate petrecăniile de pe la casa Brătescului.

Nodul și cu soția sa Ileana vădend, că ce se petrece pe la casa Brătescului, încetară de ale mai face tină în ușă.

Badea Iacob, vădendu-se ajuns acolo, unde în tinerețele sale nici cu gândul n'ar fi gândit; ba vădend că lui Andrieu în loc de a-i mai veni apă pe urechi tot mai departe merge pe căile cele rătăcite, s'a bolnăvit de supărare și în urmă i se împlinise ultima sa dorință: ca adecă, să nu trăiască se vadă, ce se va alege mai de parte de frumoasele lui averi și ce se va alege în urmă și de Andrieu, care a fost cauza ruinării lui, el adecă se mută dintre cei vii, supărat și năcăjit până la inimă, cum n'ar fi creștut nimenea.

După moartea lui Badea Iacob Brătescul, Andrieu începă a resufla și mai liber, căci el era capul casei și cum va întocmi el treburile, cum trebuie se fie bine, și că în urmă n'are se mai ducă grije de nimenea dacă cineva n'ar fi mulțamit cu purtările lui.

Lipsa de parale neliniștia foarte mult atât pe Andrieu, care nu putea face nici un pas cu punga goală, cât și pe mumă-sa Dochia, pre carea n'o mai ținea pământul ca ași mână o se remână cu buđele umflate, fără leac de avere.

Toate necăzurile, ce veniau asupra lelei Dochie și a lui Andrieu se descărcau pe biata Florică, căruia i imputau, că n'a adus destulă zestre dela ta-

tăl seu din Strâmbesci. Toate necăsurile și neajunsele lor numai și numai Floriceii le atribuiau, ca și cum ea ar fi fost cauza la toate.

Florica fata Nodului și nevasta lui Andrieu ne mai putend suferi batjocurile atât dela Andrieu care nu o prețuia, cât și dela lelea Dochie carea nu vorbea cu ea decât vorbe impungace, se întoarse ear năcăjită și supărată la casa tatălui seu în Strâmbesci.

Nu trecu mult timp si Florica era despărțită de Andrieu pe cale legală, căci motive se aflau câți peri pe capul cel resuflat al lui Andrieu.

Pe Andrieu lumea l'a luat înainte și încă pe față pentru purtările lui.

Înainte de a se căsători mai sciau și nu prea sciau, ce face, ce nu face Andrieu, acumă însă au vădută cu toții ce plătesce.

Mumă-sa Dochia se săturase și ea până în suflet de purtările lui și nici că mai cuteza a mai căsca gura să pătinească pe Andrieu, căci toată lumea îi scia istoria. Apoi autoritatea ei acumă nu mai era așa impunătoare ca odinioară, căci a trecut vulpea dealul, pe la casa lui badea Iacob nu mai era ca odinioară să aibi cu ce astupa gurile cele rele și așa era silită să cedeze tuturor și să tacă ca pescele.

(Va urma.)

De altcun cine mai scie ce se va urdi în Petersburg în urma descoperirilor cu privire la nihilism. Se vorbește despre un nou atentat asupra țarului, atentatorii sunt 11 persoane, dintre cari și trei femei, cari au fost prinse și s'au găsit la densesle bombe umplute cu dinamit. Arestările, ce s'au făcut n'au putut scoate nimic la iveală. În urma acestor sciri se vorbește, că și țarvna se va reintoarce cât mai în grabă la Petersburg din călătoria sa la Gmunden.

Regina Natalia petrece în Bucuresci, după cum se știe spre a putea primi mai direct și mai curând scirile cu privire la cesiunea de divorț. Foile sârbesci amintesc, că scirile aduse de foile străine, despre o crasă de cabinet nu sunt adevărate, prin urmare rămân simple invențiuni scirile, că Ristici ar fi refuzat a executa un ordin al regelui Milan, ca regina Natalia să fie oprită cu forța a călca pe teritoriul sârbesc. Nici regele n'a dat asemenea ordin și nici n'a fost vorba de vre-o venire a reginei în Sârbia. Dorința reginei d'a-și apera singură cauza înaintea consistoriului e contrară cu legile existente, cari anume prescriu, că membrii casei regale se pot presenta înaintea unui tribunal numai prin reprezentanți. Regina va călători apoi earăși prin Rusia.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Cluș, 24 August v. 1888. Reuniunea economică din Cluș, a convocat pe Sâmbăta trecută o conferință prealabilă în cesiunea răscumpărării regalelor, și aceasta conferință a fost binișor cercetată de cei interesați. Conclusele aduse ne privesc și pe noi românii tare de aproape, fiind și noi interesați în cauză, ca și cei ce au debătut la Cluș.

Deocamdată constat numai, că s'a decis a se face o reprezentatiune către ministrul de finanțe în care proprietarii de regale cer modificarea proiectului prezentat.

Înainte însă de intrarea de Sâmbăta a avut loc o discuțiune foarte infocată între proprietarii de regale, în foile de aici.

Cei din tabăra celor de la „Ellenzék“ au tăbărit formal asupra guvernului și avuților sei, i a onorat cu nisce epitele pe cari dacă noi le am folosit, am putea să ne acceptăm sigur la un verdict cum îl vîzusem pronunțat la 21 August de către juriul din Arad sub aplausele publicului. Cei guvernamentali recunosc și ei, ce s'a accentuat și în unul din numerii trecuți ai „Tel. Rom.“, că proiectul devenind lege, așa cum el s'a prezentat, va da o lovitură grea economilor, însă cu toate acestea cer și pretind, ca răscumpărarea să se întempe acum când piața de bani este favorabilă pentru emiterea acțiunilor, fie chiar și cu oare cari scădaminte, pentru că lesne s'ar pnte schimba trebile, ușor ar pute veni nisce eventualități de acele, în cari statul se declare drepturile regalelor de ale sale, fără să dea proprietarilor vre-o desdăunare.

Mărturisirea această eșită din peana unui aristocrat și deputat dietal din Transilvania în diariul „Kolozsvar“, este foarte prețioasă pentru noi, cei ce în decurs de sute de ani nu am avut norocul de a fi îmbulziți cu regale, ci am trebuit să ne uităm, cum ele aduc unor familii boeresci venituri grase, ca să poată trăi în „dolce farniente“, să facă călătorii prin Londra și pe aiea, și să devină mai puternice decât chiar însuși principii, cari le au dăruit asemenea bunuri, în contul statului deoparte, și în contul popoului muncitoriu și purtătoriu de toate poverile de altă parte.

Nu mai așa a fost posibil ca să devină poporul cel mai numeros din Transilvania iobagi, numai așa li s'a putut impune să nu poată purta vestminte mai bune, să nu poată avea locuințe stabili de peatră și cărămidă, numai așa nu dăm ađi de urmele bune stări la românii de prin comitate, ci dăm de o miserie mare, dăm de nisce bisericuțe, cari, Dumnezeu se ne ierte, numai a bisericii nu seamănă, — ca se tăcem de alte instituțiuni culturale.

Ei bine, încetul cu încetul vine timpul, acest dinte de fier, și roade una câte una vechile instituțiuni feudale, și când le va nimici total, vom deveni egali, cu deosebirea, că pământul și hărțile de valoare pentru desdăunarea regalelor pică în mâinile aristocrației, ear puținul rămâne în mîna mulțimei, ca să trăiască din el, să dea statului dări, să susțină instituțiile de cultură, și în urmă să țină cont de recerințele cu cari e datoare familii și societăți.

Mai cuprinde-va sub atari împregiurări pe cineva mirarea, că poporul român nu a făcut progrese egali cu celelalte popoare și în genere străinii, cari vor cunoaște odată istoria acestui popor, nu vor fi ei entusiasmați pentru un popor ce cu atîta încăpăținare a susținut o luptă de veacuri, și în luptă aceasta toate încercările de al desbrăca de limba lui au rămas zădarnice, și credem, că zădarnice vor rămânea și în viitor.

Părăsit de aristocrația, care se rușinase de soarta lui, despărțit pe urmă în două tabere religioase, el a rămas încă tot în virginitatea sa, necorupt, capace de a deveni accesibil pentru cultură și pentru tot ce e bun.

Nu mai dacă mulți din conducătorii lui și-ar pricepe chemarea, numai dacă indiferentismul nu ar roade așa de mult la trupina acestui popor, tot o să ajungă vre odată la liman, și ajuns odată, nu va mai fi putere să l'impingă în prăpastia, pentru că istoria suferințelor va deveni povestită din neam în neam, va deveni o legendă povestită de bătrâni în serile lungi de eamnă. V.

Epilogul desculpării mele.

Arad, Iuliu, 1888.

(Urmare.)

Nici n'am afirmat despre Preasfințitul meu episcop, că propagă eresia în biserică; eară ceialaltii arhieriei nu erau relevați de „preotul ortodox“ în prima sa corespondință, ca cine-va să me poată bănui cu drept cuvînt d'a fi făcut măcar numai alusiune la Preasfinții Lor. Și numai un om de valoare morală a „preotului ortodox“ putea să-mi atribue și să me acuse cu nisce idei și lucruri, la cari nici nu gândisem. Eu însă trag la îndoială autoritațiunea „preotului ortodox“ d'a vorbi în numele Preasfințiiilor arhieriei, și neg că ar exprime vederile *tuturora* în respectul „nevredniciei“ mele. Esemple istorice le-am adus din timpurile vechi, când monachismul era în floare, ca să ilustrez tesa generală, că „obediința“ personală nu anulează libertatea voinței și acțiunii călugărilor, cari sunt puși în serviciul bisericii și al societății, și ocupă ofiție publice. Asemenea exemple avem și în istoria mai nouă a bisericii. Voiu aduce numai unul din istoria bisericii române. În primele două decenii din a doua jumătate a secolului prezente s'a sîvîșit secularizarea mănăstirilor în România. Metropolitul Moldovei Sofronie cu episcopii sufragani s'au opus și au protestat cu toată energia în contra secularizării averilor mănăstiresci; doi călugări însă, rectorii seminariei din Roman și Huși, fără autorizarea și chiar în *contra* voinții chiriarhierilor lor, inspirați de bunul simț, au luat parte activă în comisiunea însărcinată cu efectuarea secularizării. Unul din acești călugări astăzi este episcopul cel mai distins, în biserică ortodoxă română! În fine, fiind-că tocmai la noi, unde biserică are constituțiunea cea mai liberală, se ivesc cele mai curioase și rigoristice idei despre obediința monachală, nu va fi de prisos să vedem, ce ție „statutul organic“ în respectul pozițiunii călugărilor, ca elemente personale în organismul bisericesc. După-ce în §. 66 se arată, ce sunt mănăstirile și călugării, și în §. 73 că, afacerile mănăstirii se îndeplinesc prin sinodul mănăstiresc, — la §. 77 cetim următoarele: „Conclusele (sinodului mănăstiresc) se fac prin pluralitatea voturilor, când voturile sunt egale, votul președintelui dărimă. *Vot separat* numai atunci se primesce, și se alătură la acte, dacă s'a dat în scris, și aceasta trebuie în trei zile să se facă, căci mai târziu nu se primesce. Se poate însă cere și prelungire, ce *nu se poate denega*, căci la din contră se poate *apela* la episcopul.“

Estă dară, că în cesiunile de interes comun, călugării chiar în interiorul mănăstirii au libertatea voinții și a lucrării. Căci dacă teoria „preotului ortodox“ și a celora de seama sa, despre obediința monachală, ar fi cea adevărată, și călugărul n'ar avea absolut „facultatea de a-și manifesta voia sa în contra voiei mai marei sale,“ — cum s'ar putea atunci esplica pluralitatea și minoritatea de voturi într-o adunare de călugări sub conducerea și presiunea președintelui mănăstirii, față de a cărui părere și voință, după principiul obediinței preconisate de „preotul ortodox“ — călugării nu-și pot manifesta voința lor independentă? Cum s'ar putea esplica admisibilitatea votului separat și a apelății, după-ce odată președintul și-a dat votul seu și și-a manifestat voința sa în rezolvirea cesiunilor puse de dînsul în discuțiune? Me reasumez: obediința monachală e atribut esențial al călugărului, încât el funcționează în *abstract*, adică singuratic de sine și pentru sine; ear încât funcționează în *concret*, adică cu alții și pentru interese comune, obligămintul obediinței neconditionate înceată de sine.

Rău face „preotul ortodox“ că suleveză de nou atitudinea mea dela adunarea generală a reuniunii femeilor române din Arad. Dar și mai rău face, când se silește în tot chipul a produce în public impresiunea, că eu m'am purtat cu neobediință și nerespect cătră capul diecesei; pentru-că ținuta mea dela această adunare nu poate fi judecată în raport cu călugăria mea,* ci în raport cu poziția mea de membru al reuniunii, ca și al ori-cărui alt membru cu drepturi regulamentare. Ci, admitînd, că atitudinea mea ar putea fi judecată din privirea obediinței monachale, — întrebarea e: față de cine și în ce m'am arătat eu neobedit? Față de ceata unor lingușitori, la cari n'am voit să me fac slugă? Se poate! Față cu episcopul meu? Nu e adevărat! Eu am arătat, că alegerea mea în deputatiune pentru invitarea Preasfinției Sale la adunarea generală n'am primit-o tocmai din respectul față de capul diecesei, căci trimiterea deputatiunii însăși a urmat într'un mod neobicit față cu un arhieriu, prin *votare*! Și pentru aceasta

* Distincțiunile aceste subtile, astăzi sunt tare la ordinea zilei și pe la noi. Red.

nu ocărat, ci laudat trebuia să fiu! Faptele au dovedit, că Preasfinția Sa trebuia cruțat, ear nu presionat, ca să vină într'o adunare, unde participarea episcopului nu se întemeiază pe drepturile sale arhieriesci, ci depinde dela dispozițiunea și încrederea oamenilor.

„Preotul ortodox“ însuși resunoaște, că „o clică tribunitică (?) a dat semn prin strigări, că nu voiesce să se trimită deputatiunea.“ La urmă, apoi, s'a vădut că poreclita, „clică tribunitică“ forma jumătatea membrilor reuniunii. Vorba e numai, că nici „clică tribunitică“, nici nimenea nu a fost în contra invitării Preasfinției Sale, ca patron al reuniunii, la adunarea generală. S'a ivit însă deosebire de păreri în privința timpului, când anume să fie invitat? Cei, cari se greează de apărătorii ortodoxiei stăruiau, ca Preasfinția Sa să fie invitat dela început, ca să deschidă și să prezidieze adunarea constituantă, căci altfel nu „ortodoxia“ bisericii, dar volnicia unor persoane în reuniune era periclitată Ceialaltii, pe cari „preotul ortodox“ îi numește acum „clică anti-ortodoxă“ susțineau, ca reuniunea să se constituie conform statutelor sale, apoi ca corporațiune organizată să roage pe Preasfinția Sa a veni în mijlocul seu, spre a-i presenta omagiile sale, ca la ilustrul seu patron. În urma acestei divergențe de opinii, iscându-se nesce discuțiuni vehemente dintr'o parte că și din cealaltă, eu am declinat dela mine onoarea de a fi membru deputatiunii, ca să invit pe Preasfinția Sa la adunare, pentru-că nu-mi era permis să amăgesc pe episcopul meu, și nici nu mi se cuvîne ca să fiu fariseu. De ce „preotul ortodox“ cu ziloții, cari monopolizează încrederea și simula afecțiune pentru capul diecesei, nu au ținut cont de sentimentele contrare, și nu s'au acomodat așa, ca invitarea Preasfinției Sale să se fi făcut cu unanimitate, cum cerea poziția și decora episcopului? Atunci să fi vădut, dacă n'aș fi primit alegerea în deputatiune!

Void ca să me desavueze într'o direcțiune „preotul ortodox“ se contradicte însuși într'alta. Mai sus anticipase adevă, că numai „o clică tribunitică“ prin „strigări“ numai a dat semn, că nu voiesce să fie invitat episcopul. Ear acum creșdînd, că va slăbi puterea resonului, pentru care n'am primit alegerea în deputatiune, recunoaște singur, că au fost discuțiuni pro și contra, dar nu recunoaște, că eu a-și fi respins dela mine onoarea d'a fi membru în deputatiune în urma discușiunilor pro și contra, căci, ție: „este fapt pozitiv, că dl Mangra de loc când s'a proclamat de membru în deputatiune, fără a aștepta discuțiuni, a declarat cu voce sonoră, că nu voiesce a participa în deputatiune.“ Deprins a auđi neadevărul din rostul „preotului ortodox“ nu me suprînde de loc, cele ce spune. Sum însă sigur, abstractie făcînd dela pretenii mei, că partizanii sei încă se vor gena, de atîta cutezanță în pervertirea adevărului. Erau lângă mine din întemplare nisce persoane foarte agreabile Preasfinției Sale, care pot mărturisii, dacă vor voi, că nu la început, ci în momentul din urmă am dimisionat din deputatiune. Atunci adevă, cănd, în învălmășeala cea mare nu se putea constata: cine sunt pentru invitare, și cine sunt în contra? Căci nu se scia încă nici cine sunt membrii reuniunii, cari au și cari nu au vot în adunare?

În fine, cea mai infamă din toate scorniturile și calumniile, răspândite în contra mea, este delictul *infidelității* cătră biserică ortodoxă, cu care me aeusă „preotul ortodox“ netemîndu-se de D-đeu, nici rușinându-se de oameni. Pentru-că a fi infidel bisericii înseamnă a se abate dela dogmele credinții. Și a-și voi să mi se arate, care articol de credință am violat eu prin atitudinea mea în afacerea reuniunii? Diferențele doctrinale în constituțiunea, cultul și disciplina bisericii au existat și în biserică celor dintâii opt secole, fără ca aceste diferențe să fi conturbat unitatea credinței și să fie socotite ca eresii în biserică. Cum dară, un preot, care pretinde a fi „somitate“ în teologie, poate să afirme că atitudinea mea în afacerea reuniunii femeilor cuprinde abatere sau deviere dela ortodoxie, când această reuniune nu are de a face nici un dogmele, nici cu cultul nici cu disciplina bisericii, ci cu cultura națională!

Da! în contra suplementului de statut din punct de vedere confesional m'am pronunțat cu votul meu în sinodul eparchial, o repet, și în aceasta nu mi-am schimbat părerea nici un moment. Am fost și sum în contra întinderii jurisdicțiunii bisericesci asupra reuniunii, ca asupra unei „corporațiuni parochiale“, întăiu din *motiv teologic* și al doilea din *motiv juridic*. Căci reuniunea femeilor române după statutele sale este o *corporațiune culturală* din membrii de osebite credințe religioase, romani ortodocsi și romani gr. catolici; ear o corporațiune confesională gr. orientală nu poate fi compusă, decât din membri, cari profesază doctrina ortodoxă. O corporațiune confesională din membri ce profesază doctrine diferite este: *contradictio in adjecto*. Biserică nu poate lua sub „scutul“ seu, sub auctoritatea și jurisdicțiunea sa, decât membri, cari sunt uniți cu ea prin credință. Dar reuniunea femeilor române din Arad și provincie este și o *corporațiune sverană*, care și are dreptul de existență nu în „statutul organic“ ci pe baza unui statut special, creat în vîrtutea dreptului public de stat și independent de dreptul bisericesc. (Va urma.)

Varietăți.

(Inscrierile la scoala de fete a Asociațiunii). În fața atacurilor mai nouă în contra acestei scoale, provenite din partea cunoscuților ei rău voitori, credem a nu fi fără de interes a în-

registra, că după cum suntem informați, până acum s'a înscris 51 eleve, în butul tuturor uneltirilor, și prelegerile s'au început Joi în 6 a. l. c. n.

* (Manevrele cele mari din Boemia.) La manevrele cele mari de toamnă din Boemia a luat parte și principele de coroană Rudolf, carele sosi în 2 l. c. n. în Pisek, însoțit de locotenent colonelul Maier și căpitanul bar. Giesel. Au mai luat parte archiducele Albrecht, însoțit de colonelul statului maior Schönaich, a locotenent-colonelului Fishér-Colbrie; apoi archiducele Wilhelm, Rainer, ministrul de război bar. Bauer, ministrul conte de Welsersheib. Dintre atașaii militari străini au luat parte: Majorul bar. Deines (Germania), colonelul cav. Brusati (Italia), căpitan de Willeneuve-Bargemon (Francia), căpitan Conanda (România), căpitan Platen (Svedia) colonelul Zujeff (Rusia), colonelul Costa-Koka (Sérbia), colonelul Espinon (Spania) și colonelul Achmed Tewsik Bey (Turcia).

* (Esamenele de pădurărit.) Esamenele forestiale se vor face în anul acesta la 15 Oct. în Brașov, Cluș și Sibiu.

* (Schimbare de consul.) Cetim în „Telegraful din București” că: dl Al. Ghica Bragadir a fost numit consul la Pesta în locul dlui Fara.

* (Cercetări experimentale asupra reproducției materiilor albuminoide ale sângelui; de dl Sophus Torup, (din Copenhaga.) — Din experiențele sale reiese:

1. Dacă se sustrage o oare care cățătime din albuminoidele sângelui și dacă se lasă animalul în stare de animație, se dovedește o înmulțire a materiilor albuminoide ale sângelui. Această înmulțire nu e numai relativă: ea e absolută, după cum se vede prețind după cățătimea sângelui, aflat în animal la începutul și sfârșitul experienței.

2. Înmulțirea relativă și absolută a albuminidelor e datorită mai ales creșterii numărului globulelor roșii.

3. Înmulțirea albuminidelor serului, deși mai neînsemnată, e însă destul de vădită.

4. Înmulțirea fibrinei e foarte însemnată, dacă se ține socoteala de mica cățătime, ce se află în sângele normal.

* (Statua lui Miron Costin.) Autorul statuei lui Miron Costin, W. Hegel, petrece în capitala României. Se va face și o expoziție cu ea, al cărui venit curat va mai mări fondul. Se speră, că toți Bucurescenii vor lua parte.

* I. Haverfield e numele unui erudit membru englez al colegiului oxfordian, carele în zilele trecute petrecu prin Transilvania, unde făcu studii de pe monumentele preistorice și romane. Densul a petrecut mai mult în comitatul Hunedoarei și a cercetat și colecțiunile reuniunii arhiologice din Deva.

* (Tabacul și știința.) După ce unul dintre cei mai renumiți doctori englezi, Sir. H. Thomson, s'a exprimat nefavorabil contra consumului celui mare de țigări, vine un al doilea savant al Londrei cu o descoperire chimică, prin care constată că țigările așa numite egiptene și turcesci conțin o cantitate foarte mare de opium și de alcooloid. Acest „venin fermecătoriu” venind în contact cu părțile mai sensibile ale organismului nu poate lucra decât în mod ruinătoriu. Câți va doctori englesi din contră susțin, că secul femeesc d'aceea e supus atâtor suferințe, pentru-că nu consumă tabac.

* (Ce se învățăm pe copilele noastre?) O foaie americană răspunde la aceasta întrebare în următorul mod: Dați-le instrucțiune bună. Învățați-le a fierbe o mâncare bună. Învățați-le a spăla, a călca, a cârpi, a coase, a-și face singure îmbrăcămintele și cămeșele lor. Învățați-le a coace pâine și instruiți-le, că o bucătărie bună ferește de farmacie. Învățați-le, că un dolar conține 100 centime și că numai acela economisesc, care cheltuesce mai puțin, decât câștigă, și că toți cari cheltuesc mai mult trebuie să sărăcească. Învățați-le, că o haină de bumbac, dacă este plătită te îmbracă mai bine decât cea de mătase, dacă ai datorii. Învățați-le, că o față roșie și plină, face mai mult, decât cincizeci bolnăvioase. Învățați-le a cumpăra bine și a face socoteala.

Învățați-le încredere în sine, ajutoriu propriu și spirit pentru lucru. Învățați-le, că un meseriaș de treabă, chiar fără un cent în avere, este mai vrednic de cât o duzină de pierde vară, care sunt bogat îmbrăcați. Învățați-le grădinarit și plăcerile naturii libere. Dacă aveți de unde, învățați-le și muzică, pictură și alte arte, aveți însă tot-d'una aminte, că aceste sunt lucruri secundare. Învățați-le, că plimbările pe jos sunt mai bune decât cele în trăsură și că florile sălbatice sunt foarte frumoase pentru aceia, care le privesc cu atențiune. Învățați-le a urî aparența și dacă dăc sau ba, să-și cugete tot astfel. Învățați-le, că norocul în căsătorie nu depinde dela aparența esterioră, nici dela banii bărbatului, ci simplu numai dela caracterul acestuia. Dacă le-ați

instruit în aceste toate și dacă le-au priceput, atunci sosind vremea, lăsați-le să se mărite; ele vor nimeri apoi calea potrivită.

Proces verbal

luat în ședința I-a a adunării generale a XXVII a Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Abrud la 5 August n. 1888.

Deși puțin de tot va fi astăzi numărul acelor, cari se nu fie membri Asociațiunii, și astfel se nu aibă foaia Asociațiunii, credem totuși de interes mai ales pentru publicul netransilvănean a reproduce după „Transilvania” în toată estensiunea procesele verbale ale adunării generale ținută în Abrud, totodată și pentru întregirea celor publicate în foaia noastră în aceasta materie:

Președinte: George Barițiu.

Notariu: Dr. I. Crișian, secretariu.

Nr. 1. Președintele provisoriu al comitetului, dl George Barițiu, arată, că dela ultima adunare încoace Asociațiunea a îndurat o lovitură înodită, perțindu și atât pe președintele, cât și pe vice-președintele seu, că fiind densusul însărcinat în mod interimale cu agendele presidiale, a primit a deschide însuși desbaterile acestei adunări, ceea-ce și face, desfășurând în cuvântul de deschidere tasele, prin care în decurs de 27 ani a trecut Asociațiunea.

— Spre știință, urându-i-se dlui George Barițiu un călduros „să trăiască.”

Nr. 2. Dl Alecsandru Filip, avocat în loc salută în numele românilor din acest oraș și jur, pe membrii Asociațiunii, întruniți la adunarea generală a XXVII, poftind lucrării Asociațiunii cele mai bune succese.

— Spre plăcută știință.

Nr. 3. După comunicarea programului stabilit de comitetul Asociațiunii pentru ședințele adunării generale prezente, în conformitate cu pt. 2 al acelu program, fiind a se alege un președinte ad hoc, carele se conducă desbaterile adunării.

— Se aclamă de președinte ad hoc al adunării generale a XXVII dl George Barițiu.

Nr. 4. Presidiul prezintă, ca intrate în decursul zilei telegrame de salutare și felicitare dela: 1. Escelenția Sa arhiepiscopul și metropolitul Miron Romanul. 2. Români din țeara Oltului. 3. Nicolau Șinca din Biscaria. 4. Gavriil Man, Ioan Georgiu și Ilie Ceușian din Deș. 5. Comitetul despărțământului și inteligența din Făgăraș, făcând aceasta și o invitare la adresa adunării generale de a-și ține ședințele în anul viitoriu în Făgăraș. 6. Români din Turda și 7. Români din Deva.

— Spre plăcută știință, având cererea despărțământului și inteligenței din Făgăraș a se transpune comisiunii pentru propuneri, ce va urma a se alege.

Nr. 5. Pentru înscrierea de membrii noi și încassarea de cotisări și contribuiri.

— Se esmite o comisiune în persoancle dlor Dr. Simeon Caian, Nicolau Hențiu și Alecsandru Danciu.

Nr. 6. Conform programului se face apelul nominal al membrilor, cari au dreptul a participa cu vot decisiv la consultări.

Nr. 7. Urmează raportul comitetului despre activitatea sa în periodul dela 1 Ianuarie până la 31 Decembrie 1887, prezentându-se totodată actele, ce stau în legătură cu raportul, și anume: a) Rațiociniul pro 1887; b) proiectul de budget pro 1889; c) consemnarea celor insinuați în decursul anului 1887 și 1888 pentru a fi declarați formal de membrii; d) consemnarea stipendiilor și ajutorațiilor Asociațiunii; e) consemnarea membrilor Asociațiunii răposai dela adunarea generală din Sibiu până la adunarea prezentă; f) raportul comisiunii comitetului despre revisuirea rațiociniului pro 1887.

Raportul comitetului cu adnecele lui, fiind tipărit în foaia Asociațiunii „Transilvania” și distribuit între membrii prezenții se privesc de cetit, având a fi predat rațiociniul și proiectul de buget, precum și raportul despre revisuirea rațiociniilor comisiunii, ce este a se alege spre acest scop, ear raportul însuși, dimpreună cu adnecele amintite sub d) și e) comisiunii pentru propuneri, care de asemenea este a se alege.

Totdeodată se declară de membri ai Asociațiunii cei insinuați la comitet până la terminul întrunirii adunării generale prezente și anume:

a) ca membri pe viață:

1. Tractul protopresbiteral gr. cath. al Clușului.
2. Dr. Ioan Crișian, profesor seminarial și se crețariu al Asociațiunii.

b) ca membrii ordinari cu tace anuale:

1. Simeon Nistor, doctorand în Cluș, 2. Demetriu Cutean v. protopop în Săcădate, 3. Moise Gruia propriet. în Sebeșul inf. 4. Vasile Barbu Muntean, preot în Dateș, 5. Alecsandru Câmpian, notariu cercual în Budiș, 6. Ioan Boeriu, preot în Lechința, 7. Ioan Cătană, proprietariu în Dateș, 8. Corneliu Cătană, proprietariu în Dateș, 9. Romul Orbean,

preot în Iclandiel, 10. Spiridon Mardan, preot în Sâmbăta super. 11. Iosif Cațaveiu, preot în Lisa, 12. Gavil Pop, învățătoriu dir. în Lisa, 13. Ioan Țărean din Cheța, 14. Emanuil Beșa, învățătoriu dir. în Poiana, 15. Nicolau Schiau, notariu în Topârcea, 16. Mina Nicolae Ciugudean notărășită în Poiana, 17. Iosif Hațagan, preot în Sălciua inf. 18. Ioan Părtilă, preot în Poceaga de sus, 19. George Ci-moca, preot în Sălciua inf. 20. Löwy Herman, ne-guțetor în Ofenbaia, 21. Nicolae Candrea, notariu cercual în Vidra infer. 22. Nicolau Voda, preot în Vaideiu, 23. Teodor Moga, proprietariu în Zalaul de Câmpeni, 24. George Ciacian, proprietariu în Lechința de Câmpie, 25. George Florian, preot în Sângerul de Câmpie, 26. Petru Rosca, protopop în Agêrbiciu, 27. George Șandru, proprietariu în Cueșd, 28. Petru Uilăcan, protopop în Reghin, 29. Iosif Gomboș, învățătoriu în Vidra sup. 30. Amos Frâncu candidat de avocat în Sibiu.

Nr. 8. Membrul Asociațiunii, dl Vasile Bașota, jude reg. în pens. și avocat în Abrud, insinue două propuneri și anume:

a) una referitoare la lăsământul după fericitul Avram Iancu, al cărui venit ar fi să se destineze în părți egale pentru subvenționarea scoalei de fețițe susținute de Reuniunea femeilor române din Abrud și jur, și a scoalei române din Câmpeni, și

b) una referitoare la fundațiunea fericitului Pop Bota fost cancelist în pens. dată în administrațiunea Asociațiunii.

De asemenea insinue și dl Gavrilă Pop, protopop în Cluș o propunere referitoare la întemeierea a două stipendii pentru tineri din munții apuseni, cari ar voi se cerceteze scoala de sculptură din Săcuime.

— Toate trei propunerile se transpun comisiunii pentru propuneri, ce este a se alege.

Nr. 9. Raportorul comisiunii de înscrieri și încassări, dl Nicolau Hențiu arată, că s'a încassat dela membrii vechi și dela cei pe nou înscriși suma de fl. 971.

— Spre plăcută știință.

Nr. 10. Presidiul prezintă cererea cassariului Asociațiunii a dlui Eugen Brote, de a i se primi demisiunea dela oficiul de cassariu din motivul că se afla în o divergență principală de păreri cu membrii conducători ai comitetului actual al Asociațiunii și astfel i este cu neputință a mai lucra împreună.

Dl Partenie Cosma propune a se lua cererea spre știință, având a se ordina alegere nouă la postul devenit vacant.

Dl Ales. Filip propune: să primesc abdicarea, exprimându-se cassariului Eugen Brote recunoscință pentru serviciile prestate. Dl protopop V. Damian propune: se primesc abdicarea, votându-se cassariului E. Brote mulțămită pentru serviciile prestate.

— Punându-se cestiunea la vot.

— Se primesc propunerea făcută de dl Partenie Cosma.

Nr. 11. Presidiul prezintă cererea dlui căpitan ces. reg. în pens. Constantin Stezar, de a i se primi abdicarea dela postul de membru al comitetului Asociațiunii din motivul, că starea sănătății sale sdrunciate, îi face imposibil a coresponde chemării împreunate cu postul, ce l-a avut.

La propunerea dlui Alecsandru Filip adunarea decide:

— Abdicarea dlui căpitan ces. reg. în pens. Constantin Stezar, se primesc cu părere de rău, votându-se recunoscință pentru serviciile ce le-a făcut Asociațiunii ca membru al comitetului, cum și ca cassariu al Asociațiunii în decurs de mai muți ani. Acest conclud se se comunice și dlui Constantin Stezar.

Nr. 12. În conformitate cu punctul 8 din program — se esmite:

a) o comisiune compusă din domnii: Alexie Berinde, Gavrilă Pop, Alecsandru Danciu, Atanasie Cimponeriu și Vasile Bașota pentru revisuirea rațiociniului prezentat pro 1887 și a proiectului de budget pro 1889;

b) o comisiune compusă din domnii Dr. Vasile Lucaciu, Simeon Damian, George Pop, Vasile Po-doabă și Dr. I. Mișu pentru raportare asupra raportului comitetului cu adnecele respective și asupra propunerilor și cererilor.

Nr. 13. Presidiul anunță, că s'au insinuat două disertațiuni, și anume: a) din numismatica Transilvaniei de dl Vasile Bașota; b) Cestiunea educațiunii femeii de dl Dr. Petru Span.

— Spre plăcută știință, punându-se cetirea lor, din cauza timpului înaintat, în ședința procsimă la ordinea zilei.

Fiind timpul înaintat, ședința se ridică la 1 1/2 oare d. a., anunțându-se procsima ședință pe 6 August a. c. la 9 oare a. m.

Abrud d. u. s.

G. Barițiu,
președinte

Dr. I. Crișian,
secretariu II.

Nr. 304

[1915] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătorești dela scoalele române gr. or. din comunele mai jos însemnate se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

1. Făgăraș, cu salariu anual de 150 fl. în bani gata, solvibili în rate lunari anticipative, folosirea a două grădini școlare și a unei Delnițe cu venit anual de 18 fl. v. a., cuartir liber și 3 orgii de lemne pentru încălzitul scoalei și al cuartirului. Învătătorii fiind și ca cantor la biserică va avea o remunerațiune anuală de 30 fl. v. a. și venitul dela umblarea cu icoana la Nascerea Domnului.

2. Veneția inferioară, postul secundar cu salariu anual de 200 fl. v. a., cuartir liber și lemne de foc.

3. Șinca-nouă, cu salariu anual de 200 fl. și lemne de foc necesare.

4. Perșani, cu salariu anual de 150 fl., în bani și 4 cupe de bucate dela fie-care copil umblătoriu la școală.

5. Luța, cu salariu anual de 120 fl., și lemne de foc necesare.

6. Șona, cu salariu anual de 120 fl., și lemne de foc necesare.

7. Hurez, cu salariu anual de 120 fl., cuartir liber și lemne.

8. Riușor, cu salariu anual de 80 fl. și lemne de foc.

9. Rucăr, cu salariu de 120 fl. și lemne de foc.

10. Grid, cu salariu anual de 120 fl. cuartir liber și lemne de foc.

11. Comana-superioară, cu salariu anual de 100 fl., cuartir și lemne de foc.

12. Breaza, postul secundar cu salariu anual de 200 fl. cuartir liber și lemne de foc.

13. Voivodenii-mari cu salariu anual de 90 fl. și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre unul din aceste posturi au a-și așterne suplicele instruite conform legilor în vigoare subscrisului oficiu până la termenul sus indicat.

Făgăraș, 6 August, 1888.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Făgărașului.

Iuliu Dan,
adm. prot.

Nr. 268.

[1902] 2-3

CONCURS.

Devenind stațiunile învățătorești dela scoalele din comunele mai jos numite vacante, se escrie pentru întregirea lor concurs cu termen până la 14 Septembrie, 1888 st. v.

Emolumentele sunt:

1. Pentru două stațiuni la școala din comuna Răhău, una cu salariu de 180 fl., ear alta de 150 de fl. numărați în cuartale decursive dela comună, și învățătorii se deobligă să țină în Dumineci și sărbători strănă.

2. Pentru stațiunea din Drâmbariu, leafă 100 fl., bani din repartiție, dela comună pământuri arătură, cari aduc un venit de circa 100 fl., cuartir în edificiul scoalei și o delniță de lemne din pădurea comunala.

Doritorii de a ocupa menționatele stațiuni au a-și așterne suplicele instruite amăsurat legilor în vigoare oficiului protopr. gr. or. subsemnat, până la termenul arătat.

Sebeș, 8 August, 1888.

Oficiul protopresbiteral gr. or.

I. Tipeiu,
prot.

Nr. 316.

[1913] 2-3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor învățătorești vacante la scoalele din comunele mai jos numite din protopresbiteratul Devei se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima apa-

rițiune a concursului în foaia „Telegraful Român.“

1. Sântandreiș, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și 16 metri de lemne, din cari se va încălzi și școala.

2. Chargeș, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne.

3. Popești, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne.

4. Bêtrâna, cu salariu anual de 150 fl. și 54 măsuri bucate în grâu și cucuruz, cuartir și 30 metri de lemne.

Doritorii de a reflecta la vre-unul din aceste posturi au a-și așterne suplicele lor de concurs instruite în sensul legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis

Deva, la 29 Iuliu, 1888.

Pentru comitetele parohiale:

Oficiu protopresbiteral gr. or. al Devei.

Ioan Papiu,
ppresbiter.

Nr. 346.

[1912] 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea postului învățătoreș dela școala gr. or. din Căcova, protopresbiteratul Seliștei, se escrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele:

1. Salariu în bani gata 250 fl. v. a. ce se va plăti în rate lunare.

2. Locuință în edificiul scoalei, computată în 20 fl. v. a.

3. Lemne pentru încălzit, computeate în 24 fl.

4. Folosița din grădina scoalei, computată cu 6 fl. v. a. Preste tot 300 fl. v. a.

Cei ce reflectează la acest post, să se prezenteze într'o Duminecă sau sărbătoare în biserică spre a documenta dexteritatea în cântări, deoarece vor fi datori a ține străna în biserică.

Cererile concursuali, instruite conform legilor în vigoare, să se aștearnă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul susindicat.

Seliște, 12 August, 1888.

În conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Seliștei.

Dr. Nicolau Maier,
protopresbiter.

Picături de stomach Mariazeller,

care lucră de minune în contra tuturor boalelor de stomach.

Neasemenat mai bune, ca ori cari altele, pentru lipsa de apetit, și slăbiciunea stomachului, respirație, venturi, răgâeli acre, colică, catar de stomach, acreală, formarea de peatră, producerea de prea multă flegmă, gălbănare, greață și vărsături, (vomări), durere de cap (în cazul când provine dela stomach), convulsii de stomach, constipațiune sau incuere, încălcarea stomachului cu mâncări și beuturi, limbrici, splină, ficat, și hemoroizi. Pretul unei sticle dimpreună cu manuducerea la întrebuintarea lor 40 cr., o sticlă duplă 70 cr. [1907] 2-52

Espositul-Central prin farmacistul Carl Brady, Kremsier (Moravia).

Picăturile de stomach Mariazeller nu sunt un arcan. Părțile constitutive sunt arătate la fie care sticlă pe esplicarea la întrebuintarea lor. **Veritabile se pot căpăta mai în toate farmaciile.**

Avis! Picăturile veritabile de stomach Mariazeller, se falsifică și imitează în multe părți. Ca semn al veritabilității, are să se ia totdeauna, embalagia cu care se învelesce sticla, și care e roșie și în partea de deasupra provădită cu marca fabricii, având pe lângă aceasta de a să mai observa, ca esplicarea la întrebuintarea lor, care se află la fie care sticlă să fie imprimată în tipografia lui H. Gusek în Kremsier.

Veritabile se pot căpăta: Sibiu, farmacia Wilh. Morscher, farmacia Karl Müller, farmacia August Teutsch. — Orăștie, farmacia George Deak, farmacia Ios. Graffius, farmacia N. Vlad. — Avrig, farmacia Kiserli. — Saluburg, farmacia Gustav Iekelius. — Alba-Iulia, farmacia Inl. Fröhlich. — Medias, farmacia Schuster. — Sas-Sebeș, farmacia Ludwig Binder, farmacia I. C. Reinhard. — Aiud, farmacia Em. Kovács, — Petroșeni, farmacia G. Gerbert. — Mercurea, farmacia Chr. Fr. Schimert. — Făgăraș, farmacia Pildner, farmacia Hermann. — Căhalm (Kőhalm), farmacia Eduard Melas.

Nr. 346.

[1914] 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor de învățători dela scoalele rom. gr. or. din comunele mai jos însemnate, protopresbiteratul Iliei, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

1. Glodghilești, cu un salariu de 159 fl. în bani gata, din repartițiune; în naturale 41 măsuri mari de cucuruz la 1 fl. 41 fl., cuartir în edificiul scoalei cu 2 încăperi și cămară 18 fl., lemne pentru foc 2 orgi lungi 12 fl., una grădiniță pentru legumi 4 fl.; cu totul 234 fl.

2. Runceșor cu filia Vica, cu leafă anuală 120 fl. în bani, în naturale 120 ferdele, 1/2 grâu 1/2 cucuruz, cuartir, și 3 stângini cubici de lemne, din care are a se încălzi și școala.

3. Micănesci, cu salariu anual de 150 fl., bani solvinți prin reparti-

ție în patru rate, și lemne de încălzit după trebuință

Dela fiitoriu învățătoriu aci se cere să fie cântăreț bun, având acela a ține străna la utrenie și la liturgie, pentru care va fi remunerat cu 1/4 parte a veniturilor din biserică.

4. Cărmăzănești, cu filia Boiul de jos, cu salariu de 100 fl., cuartir și lemne de încălzit.

Doritorii de a ocupa vre-una din aceste stațiuni au a-și așterne suplicele instruite conform legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Iliei, în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Ilia, la 3 August, 1888.

Avram P. Pécuaru,
protopresbiter.

Morbul caracteristic și mai lătit în această țară este mistuirea cea rea.

Bucătăriile moderne și modul de traiu modern sunt causele acestei suferințe, care în mod neprevădător ne cuprinde în ghiarele sale. Mulți oameni sufer de durări de pept și coaste, adeseori și de dureri de spate; se simt slabi și somnuroși, au un gust rău în gură, mai cu seamă dimineața; un fel de scuipt cleios se adună în dinți; apetitul lor e rău, în stomach simt ceva ca o povară grea, și adeseori simt în stomach un fel de obosire, ce nu se poate descrie, care prin introducerea nutremântului nu se depărtează. Ochiul sunt fără viață, mâinile și picioarele se răcesc; nu trece mult și se ivesce tusa, la început seacă, după câteva luni însă însoțită de flegmă verde, cel cuprins de boală se simte pururea obosit, somnul nu-l recrează; devine mai apoi nervos, iritabil și melancolic, îl cuprind presimțiri rele; când se ridică repede se simte amețit și întreg capul îi e clătinător, intestinele se astupă, pelea îi devine sbrăcătă și ferbinte, sângele se îngroașă și înțapă, sclerotică ochiului capătă o culoare galbină; urinul se împuținează și capătă o culoare închisă, rămânând o parte din el în lăuntru; luând nutremântul, simte când un gust dulce când acru, care e însoțit de bății puternice de inimă; puterea vederei scade, împăingându-se ochii și se simte cuprins de simțul unei mari slăbiciuni și osteneți. Toate acestea simptome apar alternativ, și se presupune, că aproape o tertialitate din poporațiunea acestei țări sufer de una sau alta formă a acestei boale. Prin Extrakt-shaker mistuirea bucatelor ia un așa avânt, că corpului bolnav dându-se nutremânt devine foarte sănătos. Efectul acestei medicini este într'adevăr admirabil. Milioane și milioane de butelii s'au vândut și numărul documentelor, cari atestă puterea vindecătoare a acestei medicini, e foarte mare. Sute de boale, cari poartă cele mai diferite nume, sunt urmările nemisturării; depărtat acest rău din urmă, dispar toate celelalte, căci acelea sunt simptome ale adevăratei boale. Medicina e Shaker-Extrakt. Mărturisirile miilor, cari vorbesc în un mod foarte satisfăcător de proprietățile vindecătoare ale ei, o dovedesc aceasta fără nici o îndoială. Această medicină escelentă se poate căpăta în toate spițeriile.

Persoane, cari sufer de incuere, să folosească „pilulele de curățire a le lui Seigel“ (Seigel's Abführ-Pillen) în legătură cu Shaker-Extrakt „**Pilulele curățitoare ale lui Seigel**“ vindecă incuiera, alungă frigurile și răceala, departă durerea de cap, împedecă mânia. Care le a cercat va continua de sigur cu folosirea lor. Produc efect pe încet și fără de a cauza durere. Prețul: Unci butelie Shaker-Extrakt fl. 1.25. O șatulă „pilulele curățitoare ale lui Seigel“ 50 cr.

Proprietariul medicinei „Shaker-Extrakt“ și al „pilulelor lui Seigel“ **A. I. White Limited, London 35 Faringdan Road E. C.** [1746] 13-24

Karlsbad, Gara 108, în 8 Novembre 1885.

Respect. Domn! De curând 'mi comănda-i la D-Voastră „Extractul-Schaker“ și pilurile lui Seigel și fiind-că eu în curând timp le voi isprăvi, Ve esprim Stim. Domn, adēna mea mulțemită, căci influința e favorabilă Stimător

Cristof Lach.

Publicul se face atent să se ferească de imitațiunile fără nici un efect, cari încă au și efect stricacios.

Depositul principal pentru Austria:

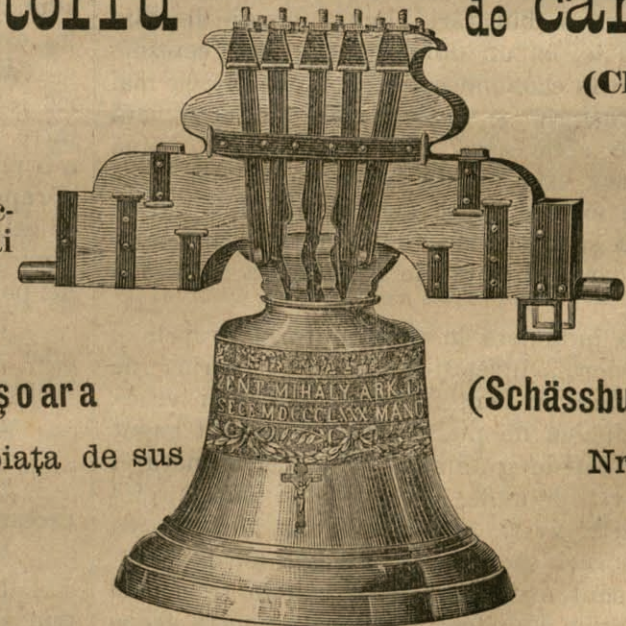
IOHANN NEP. HARNA, farmacie „zum goldenen Löwen in KREMSIER (Mähren).“

Depositul principal pentru Ungaria și Transilvania **Josef v. Török, farmacist, Königs-gasse 12 Budapesta.**

Se poate procura mai departe în farmacia din Sibiu, Augustin Teutsch; Alba-Iulia, Gh. Fröhlich; Brașov, Demeter Eremias și Fr. Steiner jun., Eduard Kugler; Cluj; Ioan Biró și Michael Szecy; Hunedoara; Murș-Oșorhei, Bernady; Petroșeni, Guido Geberth; Sighișoara, F. Beswert; Zălau, S Ww. Weiss.

Mihaile Manchen, vărsătoriu de campane (Clopote)

și de construcțiunea cea mai nouă

cusul sucitoriu

în Sighișoara

(Schässburg-Segeșvár)

piața de sus

Nr. 168

o firmă, ce există dela anul 1822 și se bucură de un renume bun, se recomandă tuturor comunelor bisericesti a lifera și repara clopote de toată mărimea cu coroana de stejar ori de fer legat, face și scaune de clopote din fer bătut pentru unul sau și mai multe clopote cu prețurile cele mai convenabile. Comandele se efectuează și în depărtare. Clopote mai mici sunt în tot timpul gata. Solvirea se va primi și în rate. [1801] 9-10